

**BIOGRAPHY AND FICTION'S COMMON THEMES AT RADU PETRESCU,
COSTACHE OLĂREANU, MIRCEA HORIA SIMIONESCU**

Dan Pătrașcu, PhD, "Mihai Eminescu" National College, Buzău

Abstract: The article proposes both the review of Radu Petrescu, Mircea Horia Simionescu and Costache Olăreanu's some illustrative texts from a predominantly perspective of themes and ideas, and the research of the self-interpreting resources which lie within each piece of writing. The literary works of these writers have got a strong component of the established epic formulas representation. However, their novels (even if their authors call them like that) are susceptible to become a new species, heterogeneous, in which the diary contribution is decisive. These writers are not only connected to each other by the epic formulas and the integrating vision of their works, but we can also notice biographical and fictional common topics, which can be found in their texts. Moreover, the diary and the autobiographical novels hint at mutual friends, common experiences, the diary's author becoming a character in his friend's diary and vice versa. The common themes regard love, writing, reading, transcripts of the real, but also fantasy elements of an interior, sensitive meteorology.

Keywords: biography, novel, fiction, diary, theme

Analiza unor texte reprezentative ale scriitorilor Radu Petrescu, Mircea Horia Simionescu și Costache Olăreanu dintr-o perspectivă preponderent tematică și ideatică precum și o cercetare a resurselor (auto)interpretative pe care opera fiecăruia dintre aceștia le are conținute în sine ar putea fi un punct de plecare pentru o cercetare mai amplă legată de influențele reciproce reflectate în formulele epice abordate și imaginarul specific jurnalului. Opera scriitorilor târgovișteni are o solidă componentă a reprezentării formulelor epice consacrate. Romanele lor sunt însă (chiar dacă autorii lor le numesc astfel) pre-dispuse să devină o specie nouă, care înglobează experiența jurnalului sau a altor formule epice: Radu Petrescu - *Sinuciderea din Grădina Botanică, O singură vârstă, Didactica nova*, Mircea Horia Simionescu - *Învățăături pentru Delfin, Licitația, Redingota, Nesfârșitele primejdii*, Costache Olăreanu - *Confesiuni paralele, Avionul de hârtie, Cvintetul melancoliei*.

Pe de altă, literatura scriitorilor târgovișteni este creată din perspectiva totalității, a unui *summum* care înglobează, într-un exercițiu inter-textual toate scrierile de la jurnal până la roman. Cazul lui Radu Petrescu este definitiv (dar nu singular) pentru ceea ce înseamnă construcția unei opere care se naște printr-o jalonare conștientă de către autor în cele mai mici detalii a devenirii acesteia. Volumele (romane sau decupaje ale jurnalului) sunt scrise, apoi rescrise și recompuse în ideea de a alcătui un singur text, care să poată fi citit în diversitatea unificatoare a unei singure cărți (definitiv pentru viziunea și evoluția ulterioară a operei este volumul *Proze*, apărut în anul 1971 și care include *Didactica nova, Sinuciderea din Grădina Botanică* și fragmente de jurnal). O astfel de formulă inițială, tipar pentru compunerea operei proiectate poate fi observată și la Mircea Horia Simionescu (tetralogia *Ingeniosul bine temperat*) și la Costache Olăreanu (*Confesiuni paralele, Ucenic la clasici, Ficțiune și infanterie*).

Textele scriitorilor târgovișteni tind către ștergerea granițelor dintre biografie și ficțiune, prin inovarea unor formule epice, care par inexplicabile pentru timpul în care au apărut, dar care privesc astăzi retrospectiv, cu instrumentarul paradigmatic contemporan, pot fi considerate fără rezerve ca aparținând postmodernismului. Aceste noi formule epice au, la fiecare dintre cei menționați, locuri comune și elemente care le diferențiază. Sunt însă de

remarcat elementele eterogene care vizează interferența romanescului cu biograficul. În acest sens, traseul operei târgoviștenilor are ca punct de plecare jurnalul și punct terminus romanul sau (cum este cazul lui Radu Petrescu) o fundamentare teoretică a literaturii (*Meteorologia lecturii*) sau un exercițiu postmodern de literatură așa cum reușește Mircea Horia Simionescu în *Dicționar onomastic*. Radu Petrescu pare de departe cel mai consecvent cu ținerea jurnalului, cu rescrierea și multiplicarea acestuia într-o gamă variată a speciilor ficționalului. Nu doar formulele epice și viziunea integratoare a operei îi apropie pe scriitorii târgovișteni. Se pot observa teme comune biografiei și ficțiunii, care se regăsesc în textele lor; mai mult, referințele din jurnal sau din romanele autobiografice se fac la prieteni comuni, întâmplări comune, autorul de jurnal devenind personaj în jurnalul prietenului și invers; referințele în textele ficționale se fac la numele reale, care pot fi recunoscute cu ușurință din jurnalul propriu sau al prietenilor. Temele comune vizează iubirea, scrisul, lectura, transcrierea realului, dar și elemente ale imaginarului unei sensibile meteorologii interioare (forma norilor, culoarea cerului, chipurile celor pe care-i întâlnesc, cursurile la care asistă).

Scriitorii târgovișteni transcriu pasaje din jurnalul prietenilor în propriile cărți, pasaje recognoscibile, care pot oferi perspective diferite asupra unei întâmplări, unui gest sau care conturează din unghiuri diferite personalitatea acestora. Prietenia, ca element tematic comun al jurnalelor târgoviștenilor, devine un punct ferm de referință pe tot parcursul desfășurării textuale. În *Trei oglinzi* (transcrierea notațiilor zilnice a jurnalului anului 1946), Mircea Horia Simionescu îi face un portret lui Radu Petrescu: „Trebuie să fii foarte atent, urechea ciulită și privirea aproape de gest, furișată spre latura luminoasă a profilului pentru a-ți putea da seama de valoarea spuselor lui Radu. El spune uneori lucruri cărora nu le afli gravitatea decât dacă i-ai urmărit îndeaproape fraza dinainte sau șirul dinaintea înaintelui”¹. Într-o notație datată 5 mai 1975, Radu Petrescu notează că Mircea Horia Simionescu îi telefonează pentru a-l anunța că a terminat de scris *Dicționarul*: „Am anunțat-o întâi pe mama, care mi-a făcut mâna și apoi pe tine, căruia îi datorez faptul că sunt scriitor”². Atent, jurnalistul notează pentru eternitate și ora aproximativă la care prietenul său a încheiat manuscrisul „înseamnă că a încheiat cartea aproximativ, în seara asta, la ora 8”, declarându-se copleșit și socotind cu modestie că nu merită aceste cuvinte, bănuind că este vorba probabil, de o *pedagogie prietenească* menită să fortifice în el voința de a lucra și continuă: „De altminteri, dacă nu aș fi avut fericirea să ne împrietenim la Târgoviște, cum aș fi arătat astăzi? Cu cine aș fi putut comunica acolo întru poezie, cine mi-ar fi ținut viu sentimentul limitelor și al aspirațiilor mele prin prezența, prin scrisul său? Un om singur pe câmp este totdeauna gata să-și piardă conturul, să devină câmp. Un alt om lângă el și iată-l delimitat, forțat să aibă conștiința delimitării sale, a unicității sale”³.

În *Ucenic la clasici*, Costache Olăreanu citează dintr-un fals jurnal al lui Radu Petrescu, veritabile exerciții de imaginație, perfect adaptate stilistic, dar și profilului literar al prietenului: „Din *Jurnalul imaginar al lui Radu*: Remarc o muscă așezată pe tabloul lui Van Gogh, exact în mijlocul pieței muiată în galben. Imobilitatea muștei contrastează violent cu trepidația materiei din jur. Continuu lectura din Dominique de Fromentin în patul răvășit, sub plapuma care se trage mereu spre podea. Îmi așez mai bine perna sub cap. Dar arunc volumul curând pentru că va trebui să fiu la o întâlnire înainte de ora 12. Mângâi în trecere creasta bătrânului ceas deșteptător C.F.R., mă spăl, mă îmbrac, mănânc ceva. [...]. În mijlocul pieții a aterizat forțat un avion I.A.R. atins probabil, în luptele aeriene de deasupra orașului. Cei

¹ Simionescu, Mircea Horia, *Trei oglinzi*, Editura Cartea românească, 1987, p. 199.

² Petrescu, Radu, *Jurnal, Ediție integrală*, Editura Paralela 45, 2014, p. 879.

³ Idem

câțiva curioși stau în jurul lui, pun mâna, își trec degetele prin găurile făcute de gloanțe. Piața are în câteva locuri pavajul scos. Un copac s-a dezbrăcat de frunze. Pentru că bate puțin vânt, se aude cum o aripă clănțâne din încheieturi.”⁴

Portretul lui Mircea Horia Simionescu este, prin opoziție cu imaginea candidă a amicului Radu, realizat în tușe groase, prietenul este acuzat că-și etalează deliberat-ostentativ jurnalul pentru a-i face astfel reproșuri și a-l avertiza astfel. Este o stare consemnată ca atare, fără legătură cu ceea ce înseamnă prietenia lor: „Relații nu prea bune cu Țoncu. E prea tabietos, prea cu program, prea ipohondru. Delicatețea lui e destul de veninoasă. N-o să uit cum își lăsa la vedere caietul de jurnal în care scria multe din nemulțumirile lui la adresa mea, pentru ca eu să le citesc și să iau aminte. Seara, Radu și Adela se țineau de mână”⁵. Pe de altă parte, același Țoncu este surprins într-o notație peste câteva pagini, cu un gest care răstoarnă afirmațiile anterioare: „Criză de lumbago. Abia mă mișc. [...] Azi împlinesc 20 de ani. Țoncu îmi aduce bomboane. Cu greu mă dau jos din pat. La stația C. A. Rosetti leșin. Sunt cărat pe brațe în cofetăria Scala.”⁶. În *Cvintetul melancoliei*, pe care autorul îl subintitulează roman, Mircea Horia Simionescu este prezentat sub semnul și mijlocele destul de transparente ale ficțiunii: „Dar să-ți spun și alte lucruri despre el. A rămas același prozator ingenios pe care îl știi (de altfel, tetralogia din care i-au apărut deja două volume se și numește *Ingeniosul bine temperat*). E un scriitor pe care-l invidiez pentru originalitatea lui. Are darul de povestitor al lui Ghica, stilul Odobescului, imaginația unui Urmuz. Și ce prieten! Tu înțelegi mai bine decât oricine când spun că este un prieten *modelator*. Ca și Radu, de altfel. Am învățat de la ei mai multă artă literară decât dacă aș fi citit sute de cărți!”⁷

În 1946, Mircea Horia Simionescu notează în jurnalul său: „*Duminică, 6* Mi-e dor de Costache, pierdut în acel oraș trist, cu, oameni blegi de oboseală și case căzute pe spate unde se simte ca un Ovidiu în cetatea Tomis cum îmi scria deunăzi”⁸. Și iată (și) o referință în *Jurnalul* lui Radu Petrescu la scena leșinului lui Costache Olăreanu, datată, recuperată astfel „istoric”, în strânsă legătură cu propriile întâmplări de deunăzi: „2 iulie Ieri n-am notat despre leșinul lui Costache, despre senzația groaznică cu care m-am despărțit de Adela, după drumul obișnuit la Herăstrău, nimic despre vizita lui P. C. Așteptând-o astăzi, la 12, să o conduc la mătușa ei din blocul Colțea, și învârtindu-mă prin jurul cinematografului Aro, doream din tot sufletul să nu mai vie. Azi-noapte m-am despărțit de ea amețit de durere, o durere fără motiv. Dar toate se mistuie la un surâs uman al ei [...]”⁹. În mare parte, ca temă a jurnalului, iubirea este o expresie a unei stări pe care autorul de jurnal o consemnează în seria întâmplărilor comune la început, apoi din ce în ce mai acut resimțite. La Radu Petrescu sentimentul iubirii este transcris în desfășurare, ca un amestec de spații, vis și realitate, gesturi și ipostaze ale femeii iubite. Personajul Adela din *Jurnal* consolidează o poveste de dragoste împlinită în cel mai înalt sens al expresiei. Chipul femeii iubite este o constantă care traversează jurnalul și volumele decupate din jurnal (transcrieri/rescrieri ale jurnalului) în *Oceanul întors, Părul Bereniceei, A treia dimensiune*. La aceasta se adaugă gesturile, întâmplările, bucuriile trăite în preajma copiilor Iorguțu și Ruxandra, adevărate personaje ale jurnalului. Tatăl consemnează atent toate gesturile pline de grație și geniul copilăriei, se preocupă de conservarea desenelor micuților pe care le cataloghează sau le înrămează. Jurnalul este din această perspectivă un

⁴ Olăreanu, Costache, *Ucenic la clasici*, Editura Allfa, 1997, p. 50.

⁵ Olăreanu, Costache, *Ucenic la clasici*, Editura Allfa, 1997, p. 51.

⁶ Olăreanu, Costache, *Ucenic la clasici*, Editura Allfa, 1997, p. 54.

⁷ Olăreanu, Costache, *Cvintetul melancoliei*, Editura Cartea românească, 1984, p. 221.

⁸ Simionescu, Mircea Horia, *Trei oglinzi*, Editura Cartea românească, 1987, p. 13.

⁹ Petrescu, Radu, *Jurnal, Ediție integrală*, Editura Paralela 45, 2014, p.81.

text despre vârstele copiilor, pe care îi observă crescând și cărora încearcă să le fie un tată cât mai bun. În acest sens jurnalul își conține propria didactică a unei paternități care se analizează pe măsură ce se produce. Toate gesturile tatălui alcătuiesc un breviar al didacticii paternității, scris în simultaneitate, unic în literatura română. Cuvintele, desenele, povestirile, fragmentele de cuvinte (atunci când învață să vorbească) sunt adunate în mici fotograme textuale care desfășurate dau coerența unei pelicule despre întâmplările primei copilării, scriitorul este un tată care transferă în text cu maximă atenție mișcările a două ființe ce gravitează în preajma și în ființa celui care scrie.

Ileana, personaj în *Didactica nova*, este o prezență cât se poate de reală într-o notă a *Jurnalului* din 1949: „Îi spun că la 10 ani am iubit-o în secret și, după ce o întreb ce face la Târgoviște, fiindcă mi se plânsese că se plictisește acolo, i-am propus să împartă cu mine camera pe care o voi avea-o peste, să zicem, o lună. Spun asta pe jumătate serios, pe jumătate râzând, însă ea (și notez aceste lucruri pentru că Ileana este cea mai veche cunoștință a mea, aveam când am cunoscut-o nu mai mult de 4-5 ani și ea 3-4) îmi răspunde, cu un calm care m-a făcut să cad pe spate de mirare, fiindcă întrebarea mea fusese, e adevărat, pe jumătate serioasă, dar numai în ton, și nu și în intenție, că e gata să mă urmeze”. Îndrăgostitul-copil de altădată este uimit acum să constate cât de ușor se poate împlini un vis. Și finalul acestei povești adevărate de dragoste este consemnat în aceeași notație de jurnal, cu rafinamentul stilistic specific radupetrescian: „[...] ședeam în fața ei, așezat pe podea pe un teanc de cărți și ea pe marginea patului și, stăpânindu-mi emoția și dorindu-mi să știu pentru acest caiet până unde am înțeles bine întâmplarea și vorbele ei, am întrebat-o ce va spune familia ei. Mi-a răspuns că nu va fi nicio dificultate, că se va aranja. Aici, foarte liniștit, am schimbat vorba și am condus-o până la tramvai (încă mai ploua) fără să mai fac vreo aluzie la mica scenă, care astfel a rămas suspendată și absurdă, ca o încrucișare bruscă de pumnale și o despărțire la fel, însă dându-mi și acel sentiment (la fel de absurd) de euforie pe care-l ai două clipe după ce un automobil în viteză te-a atins cu aripile lăsându-te înfiorat de moartea atât de apropiată, dar și nebun de mulțumire că ai scăpat”¹⁰. În *Didactica nova*, aceeași Ileana este o ființă eterică, o iubită perpetuă și cea care se proiectează în prezent în tot ceea ce face, o ființă de mitologie care seamănă în datele ei esențiale cu Dora din romanul *Matei Iliescu*: „În 1946, la colegul meu R., am privit mult timp pe Ileana dansând într-o mare mulțime. Eram într-un colț al încăperii din stânga vestibulului, alături de nu știu cine, afară ninge grozav și-mi ziceam iată cea mai veche cunoștință a mea, o persoană de mitologie, cu siguranță, oare ce-i aparține în mine? Pe ființa ei de atunci, din Mihai Bravu, în chip firesc și fără să-mi dau seama s-au creat complicații pe care se sprijină acum prezentul meu, amprenta ei impalpabilă trebuie să existe în tot ce fac, în fiecare gest. Astfel, îmi ziceam, și ea, continui, este într-un fel una dintre forțele care m-au produs și mă produc în perpetuitate”¹¹. O explicație pentru atitudinea din jurnal o găsim în același paragraf, metaforică expresie a intangibilului lumii ideilor: „Dar ea nu știe! adăugai apoi râzând. Toate acestea sunt adevărate nu pentru aici, unde se dansează, ci pentru aerul în care dansează Ideile, făpturi mari de lumină frunzoasă, pe care nimeni niciodată nu le poate lua în brațe, din fericire”¹².

Jurnalele sau volumele rezultate din transcrierea jurnalului stau sub semnul prieteniei ca efuziune creatoare și sunt pline de referințe la întâlniri, discuții, cărți, viață *dimpreună* sub semnul unei existențe împărțite, a unei permanente descoperiri a lumii și a celuilalt sub revelația cărților și a culturii: „**8 mai** La 9,30 ajung la Țoncu, ce-mi dă un jurnal al lui dintre

¹⁰ Petrescu, Radu, *Jurnal, Ediție integrală*, Editura Paralela 45, 2014, p.81.

¹¹ Petrescu, Radu, *Didactica nova*, Editura Eminescu, 1971, p. 110.

¹² Petrescu, Radu, *op. cit.* p. 111.

23 februarie și 19 aprilie, interesant ca tot ce face el. Adorm către 1:30 noaptea. Ar fi atât de interesant, îmi spuneam în timp ce mă chinuia insomnia, repetând o afirmație mai veche a mea, să nu mă gândesc decât la un singur lucru pe zi”.¹³ Jurnalul este deschis, prietenii și-l împrumută, este o modalitate de a-l cunoaște pe celălalt, de a-l lumina diferit, din perspectiva îmbogățită a scrisului și a creației. Scriind jurnal autorii lui sunt conștienți că într-un fel sau altul construiesc o operă. Conștiința scrisului și conștiinciozitatea notațiilor zilnice sunt elemente care exprimă la acești scriitori raportul care se stabilește între disciplina consemnării zilnice și puterea de a edifica o operă.

Structura de imagini a jurnalului reprezintă un teren fertil pentru imaginarul ficționalului (structuri imagistice transpar în romane, unificând astfel latura biografică și ficțională). Puterea de sugestie a imaginii devine un fundal pentru considerații de profunzime metafizică: „2 iunie [...] Aurul tare al soarelui, printre copacii acum de un verde adânc, mugitor de seve pompatate cu vigoare neîntreruptă din pământul apăsător și dulce; o mică femeie în șort care strângea pe apa lucie-violetă, umflată ca un sân, pânzele bărcii; o tânără în maillot, cu zgârieturi pe coapsele roz, care aleargă cu niște vâsle, și în fine, perechile care, pe nisip roșu, între arbori, joacă tenis, cu destinderi elegante ale corpului... Moartea ar fi ceva oribil dacă viața s-ar face numai din asemenea clipe de paradis. Din fericire...”¹⁴ Temele existențiale traversează jurnalul, rezultând de cele mai multe ori firesc din întâmplările vieții, din peisajele pe care le observă, prelungiri în scris ale unor stări revelatorii, constatări ale unui parcurs ideatic pe care însuși textul jurnalului îl compune. Imaginea cheamă de cele mai multe ori ideea, textul rămânând impregnat de semnificațiile prezentului scrisului, loc al revelației pentru mai târziu și posibilitate de recuperare a trăitului. A nu scrie jurnal înseamnă o povară pentru cel obișnuit să scrie. Nu e vorba doar de exercițiu aici, ci și de forța pe care o au cuvintele notate sistematic, temeinic, în jurnal și rupte astfel din furia uitării deci a morții. Costache Olăreanu exprimă acest fapt într-o notație din 1950: „Reiau jurnalul după o lungă întrerupere. În cele câteva luni de nejournal, ceva nu a mers, parcă aș fi fost părăsit de toți, n-am mai știut *ce* și *cum* să văd. Când scriu câteva lucruri în caiet am falsa senzație că reușesc să cunosc mai bine niște lucruri. Un fapt mărunț este pus la microscop ca un purice și atunci am în față un animal ciudat. *Spălat cămașa* e o propoziție cifrată. Aș putea scrie cel puțin patru pagini despre acest *spălat cămașa*”.¹⁵ Pentru Mircea Horia Simionescu scrierea jurnalului anului 1946 a fost un exercițiu de autodisciplină creatoare: „Sâmbătă, 28 Nici grijile, nici suferința, nici iubirile nu mai au acum vreo importanță. Dacă mi-aș lua un interviu (nu înțeleg de ce nu s-ar putea face așa ceva, de vreme ce întrebările sunt cam aceleași pentru toți), aș spune că anul ce se încheie a fost extraordinar pentru că mi-am putut ține pariul cu mine însumi – de-a însemna zi de zi ce mi s-a întâmplat.”¹⁶ Formula însemnărilor zilnice, care fusese sintetizată de Radu Petrescu în formula *catalogul mișcărilor zilnice* este, înțelegem, o metodă de lucru pentru cel care scrie jurnal, reluată cu alte efecte în romanele sau textele ficționale. În *Dicționar onomastic*, la litera R, este citat un fragment din *O povestire* de Radu Petrescu și anul scrierii ei, 1976. Textul a fost publicat în revista „Viața românească”¹⁷, ceea ce demonstrează intertextualitatea specifică scriitorilor târgovișteni. Citatul exemplifică de altfel magistral stilul impecabil al prietenului Radu Petrescu, un virtuos al cuvântului, recunoscut ca atare, fără rezerve. Concentrarea epică a pasajului este impecabilă, imaginile

¹³ Petrescu, Radu, *Jurnal, Ediție integrală*, Editura Paralela 45, 2014, p.81.

¹⁴ Petrescu, Radu, *Jurnal, Ediție integrală*, Editura Paralela 45, 2014, p. 297.

¹⁵ Olăreanu, Costache, *Ucenic la clasici*, Editura Allfa, 1997, p. 90.

¹⁶ Simionescu, Mircea Horia, *Trei oglinzi*, Editura Cartea românească, 1987, p. 346.

¹⁷ Petrescu, Radu, „O povestire”, în „Viața românească”, nr. 7, 1975.

predispun la înțelegerea deplină a sensurilor. O minge de tenis plasată greșit de două ori de o tânără prinsă în „masca hieratică a desfășurării jocului” e de ajuns să dezvăluie urâtul ascuns în spatele Frumuseții, observat de băiatul care i-a dat mingea înapoi: „Mingea nimerise din nou departe, în iarbă, și jucătoarea își scoase de pe față masca Frumuseții și, cu chipul ei de dedesubt, meschin, acru, banal, rău, aștepta ca el să alerge din nou după minge, să le-o arunce. Un fier de călcat, încins, îi trecu peste nervi. Se ridică de pe bancă, se duse până la minge, o privi în cuibul ei de iarbă întrebându-se ce să facă, și o trimise spre terenul de tenis cu o lovitură de picior, după care plecă spre casă.”¹⁸

Se constată astfel că temele jurnalului și detaliile biografice devin teme majore ale operei, reflecții ale existenței biografice care luminează diferit ficționalul, concretizări literare ale vieții, ceea ce demonstrează că jurnalul rămâne, indiscutabil, pentru fiecare scriitor în parte și pentru toți laolaltă, elementul esențial, proiectat, al împlinirii artistice.

BIBLIOGRAPHY:

Olăreanu, Costache, *Cvintetul melancoliei*, Editura Cartea românească, 1984.

Olăreanu, Costache, *Ucenic la clasici*, Editura Allfa, 1997.

Olăreanu, Costache, *Avionul de hârtie*, Editura Cartea românească, 1983.

Petrescu, Radu, *Didactica nova*, Editura Eminescu, București, 1971.

Petrescu, Radu, „O povestire”, în „Viața românească”, nr. 7, 1975.

Petrescu, Radu, *Jurnal, Ediție integrală*, Editura Paralela 45, 2014.

Simionescu, Mircea Horia, *Trei oglinzi*, Editura Cartea românească, 1987.

Simionescu, Mircea Horia, *Dicționar onomastic*, Editura Humanitas, 2008.

---

¹⁸ Simionescu, Mircea Horia, *Dicționar onomastic*, Editura Humanitas, 2008, p. 614.